

Naturen som med- og m

– en rejseskildring fra et besøg på Færøerne

Af Benny Schytte

Et stort ønske var ved at gå i opfyldelse, da flyet fra København til Thorshavn, som er konstrueret til al slags vejr og til en lille landingsbane tæt på klipperne, fløj lavt ind igennem de stejle, grøntklædte klipper. Om få minutter ville flyet lande på Færøerne med mig som passager. Det havde jeg glædet mig meget til.

Anledningen til mit besøg var, at jeg var blevet bedt om at afholde nogle temadage for færøske pædagoger, skolelærere, arkitekter, planlæggere mv. om legepladser og skolegårde. Da jeg fik henvendelsen, var jeg fast besluttet på at bruge nogle dage både før og efter afholdelsen af temadagene. Dels ville jeg gerne have et indtryk af færøske legepladser og skolegårde, inden jeg holdt mine forelæsninger, og dels ville jeg gerne opleve Færøerne som land. Det blev dog kun Thorshavn og omegn i denne omgang.

For flere år siden havde jeg på en nordisk skolegårdskonference i Stockholm mødt den færøske landskabsarkitekt Michael Jacobæus, som i mange år, og i både kommunalt og privat regi, har været involveret i renovering og indretning af legepladser og skole-

Foto: Benny Schytte

gårde på Færøerne. Michael er dansker, færøsk gift og var min vært hele ugen.

De to første dage tog vi rundt og kiggede på legepladser, skolegårde og byparker i Thorshavn. Det mest spændende på disse ture var den meget smukke og interessante bypark (plantage), som ligger tæt på William Heinesens hjem, og hvor Heinesen-monumentet “drømme- og elverpigen Tarira”, skabt af billedhuggeren Hans Pauli Olsens, er placeret. Legepladserne og skolegårdene lignede på mange måder dem, man ser i Danmark. De fleste meget nedslidte, men også nogle med nye tiltag og attraktive uderum.

Himlen i bevægelse

Inden afrejsen havde jeg foretaget en del research om legepladser og skolegårde på Færøerne ved dels at tale med nogle pædagoger, som havde arbejdet deroppe, og dels med Michael Jacobæus om særlige problemstillinger

i forhold til udelivet og legepladsindretning på Færøerne. Og som alle ved, så er det jo ikke ligefrem “godt udevejr”, der præger Færøerne. Det vil nok være mere rigtigt at betegne vejret som meget skiftende, lunefuldt og varieret.

I den uge jeg opholdt mig på Færøerne, oplevede jeg al slags vejr bortset fra sne og kuldegrader. Det helt specielle ved vejret er, at det skifter ikke kun meget hurtigt, men ekstremt hurtigt. Det tydeligste tegn på det er himlen, som er i ustandselig bevægelse. Den er altid utrolig smuk med et fantastisk lys og med skyer i alle mulige formationer og størrelser. Noget jeg kendte fra færøske malerier, men som virker helt anderledes, når man i bogstaveligste forstand står midt i det.

Ofte taler man om – og det gør færingerne også selv – at det ikke er særligt godt vejr på Færøerne, fordi det ofte blæser, regner og ikke bliver særligt varmt. Men betyder det så, at færingerne er mindre ude set i forhold til f.eks. danskere, eller har de i daginstitutionerne og skolerne taget højde for vejret og indrettet uderummene med ly og læ? Og hvad med det særlige færøske landskab med mange terrænformationer, var det tænkt ind i indretning af udearealerne? Det var nogle af de spørgsmål, jeg var optaget af, da jeg de første dage var rundt for at se på legepladser og skolegårde.

Som i Danmark

Det jeg så og oplevede var, at skolernes og børnehavernes udearealer med meget få undtagelser ser ud og bliver brugt som i Danmark. Udelivet og indretning af udearealerne er ikke særlig højt prioriteret. En særlig færøsk problemstilling i forhold til udearealernes indretning er, om man skal bruge store økonomiske ressourcer på at fjerne det naturligt forekommende, kuperede terræn for at skabe flade, asfalterede arealer til legeredskaber og boldspil, eller

Små notitser fra den store verden

■ Har du været ude i den STORE verden og set noget, som kan være af interesse for Legepladsens læsere? Så send gerne et foto og en lille notits om, hvor billedet er fra, og hvad du mener gør det interessant at dele med andre i dette forum.

odspiller

om man skal udnytte det eksisterende terræn på en kreativ måde.

Selv om man kunne se enkelte eksempler på en god udnyttelse af terrænet, så var det overvejende indtryk, at man de fleste steder har valgt at skabe flade, asfalterede områder og nye kunstgræsbaner. Særlige hensyn til vejrliget er der ikke tale om. Forbløffende få steder har indrettet overdækninger eller afskærmninger, der kan fremme et rigere og mere varieret udeliv.

På en måde er forholdene på Færøerne meget lig de danske, også i forhold til at både pædagoger og lærere gerne ser, at udearealerne i langt højere grad indgår som en pædagogisk ressource. Om mine oplæg med mange eksempler på varierede udemiljøer, herunder overdækninger, afskærmninger og udnyttelse af terrænet samt ideer til aktiviteter i udemiljøet, vil inspirere og fremme en sådan udvikling må tiden vise.

Børn og vejr

En tanke, som slog mig under mit besøg på Færøerne var, hvad vejret bety-

Foto: Benny Schytte

der for børn. Som voksne er vi meget fokuseret på vejret i forhold til udelivet og forsøger på alle måder at skærme af for vind og vejr, fordi vi mener, at det vil betyde et rigere udeliv. Men spørgsmålet er, om det egentlig kun handler om, at vi som voksne så får mere lyst til at være ude.

Flere gange under mit besøg oplevede jeg børn, som legede udenfor i det mest regnfulde og blæsende vejr. Det virkede, som om de overhovedet ikke lagde mærke til vejret. De legede, som børn nu leger, og det kunne for så

vidt lige så godt have foregået i strålende solskin. Man kan sige, at dårligt vejr forudsætter, at børnene har hensigtsmæssigt tøj på, men i nogle tilfælde så jeg større børn, som opholdt sig udenfor med en beklædning, som efter en del voksnes mening uden tvivl ville føre til en akut lungebetændelse.

Naturen som kulisse

Jeg vil slutte denne lille rejsekildring fra Færøerne med en oplevelse, jeg havde den sidste dag, hvor jeg på egen hånd ville opleve den tidligere omtalte bypark i Thorshavn.

Mens jeg gik i parken, i øvrigt i det mest pragtfulde sommervejr, så jeg pludselig en gruppe børnehavebørn lege i åen, som løb igennem parken. Det var den lokale børnehave, der var på udflugt. De brugte parken meget, og der var på et tidspunkt opstået en sjov tradition på et kuperet område med mange store sten. Når børnene skulle spise deres madpakker, satte de sig hver for sig i deres hus, dvs. på eller ved deres udvalgte sten. Tit besøgte børnene hinanden og spiste mad sammen. Men med udgangspunkt i deres "huse" opstod der efter den velfortjente frokost hver gang mange forskellige rollelege med naturen som spændende og udfordrende kulisse.

Denne tradition foregår hele året rundt – uanset vejret!

Foto: Benny Schytte